

SEPEDI LELEME LA GAE
MOLEKO 2025
MPHATO WA MATHOMO 2 KOTARA 3

Sekolo	
Mphato 2	
Sefane sa morutwana	
Leina la morutwana	
Letšatši la matswalo	

Karolo	Meputso	Meputso Ka Morutwana
Potšišo 1: Go Theeletša le go Bolela	10	
Potšišo 2: Ditumatlhaka	30	
Potšišo 3: Go Bala le Tekatlhaloganyo	15	
Potšišo 4: Mongwalo	10	
Potšišo 5: Go ngwala	15	
PALOMOKA	80	

Potšišo I: Go Theeletša le go Bolela

Kotare 3 Sepedi Leleme la Gae 2025	
Leina la morutwana	
Mphato	
Letšatšikgwe di	

- a. **Go Theeletša:** Feleletša seswantšho ka go theeletša ditaelo tšeo di tšwago go morutiši. (5)

Ditaelo:

1. Thala letšatši la faufaug. (1)
2. Thala tsela go tšwa ntlong. (1)
3. Thala wena o le godimi ga terenkusane. (1)
4. Khalara phulu ka mmala wo talaleratadima. (1)
5. Khala matšoba a mangwe le a mangwe a hlano. (1)

Kotare 3 Sepedi Leleme la Gae 2025	
Leina la morutwana	
Mphato	
Letšatšikgwe	

b. Go Bolela: Bolela ka "Seo ke nyakago go ba sona ge ke gola." (5)

Karolo	Meputso ya morutwana
Boemo b ja mmele	___ / 1
Tebelelo : O gogile batheeletši ka mahlo	___ / 1
O bolela ka thelelo a bontšha ponagatšo ya sefahlego, gape o hlaboša lentšu.	___ / 1
Diteng : Mantšu a kwešišega bonolo. Mafoko a bolela ka sehlogo.	___ / 2
Palomoka	___ / 5

Potšišo 2: Ditumatlhaka

Kotare 3 Sepedi Leleme la Gae 2025	
Leina la morutwana	
Mphato	
Letšatšikgwe	

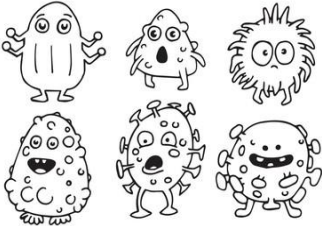
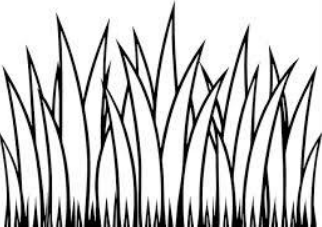
a. Ngwala mantšu a mangwe la mangwe ka medumo e. (2)

-sh	-th

b. Thala sediki go lentšu le nepagetšego. (4)

	tšhelete tshelala		swara swaba
	tshela tsela		sebapadišwa sepedišwa

c. Ngwala mantšu ao a nepagetšego go diswantšho tša ka tlase. (4)

Kotare 3 Sepedi Leleme la Gae 2025	
Leina la morutwana	
Mphato	
Letšatšikgwedi	

d. Mopeleto:

(10)

1.	6.
2.	7.
3.	8.
4.	9.
5.	10.

e. Lefoko:

(10)

Potšišo 3: Go Bala le Tekatlhloganyo

Kotare 3 Sepedi Leleme la Gae 2025	
Leina la morutwana	
Mphato	
Letšatšikgwedi	

Mantšu a go bonwa: Bala mantšu a a latelago ka lebelo ka mo o ka kgonago ka gona. (5)

morago	gape	nngwe	ka	lengwe	sa
go	f a	bile	b jang	tseba	sediko
mo	f ela	bile	bea	ema	neng
leboga	tsa	gobane	dira	pedi	b jalo
goga	tonya	tala	dula	hwetša	rena
hlatswa	efe	buti	ile	moya	a pea
butšwa	nkabe	seno	ntšhi	sega	mola
nako	yena	swana	botse	bolela	ba
seo	mola	aowa	bona	bile	f elela
bala	kua	mokgwa	dira	tšhoga	sebe

Karolo	Meputso	Meputso Ya Morutwana
Morutwana o badile mantšu a 1 - 9.	1	
Morutwana o badile f ela mantšu a 10 - 19.	2	
Morutwana o badile mantšu a 20 -25.	3	
Morutwana o badile mantšu a 30 - 45.	4	
Morutwana o badile mantšu a 46 - 60.	5	
PALOMOKA	5	

Kotare 3 Sepedi Leleme la Gae 2025	
Leina la morutwana	
Mphato	
Letšatšikgwedi	

- a. **Tekatlhaloganyo:** Bala kanegelo ye e lego ka mo tlase gomme o arabe dipotšišo ka dipolelo tše di tletšego tšeo di latelago. (10)

Kgalekgale go be go dula phoko jwe le legotlo. Ka letšatši le lengwe phoko jwe e be e apea di jo tša mantšiboa ge legotlo le sepela le feta gomme la nkga di jo tše bose. "Ke monkgo o bose gakaakang" a realo. Phoko jwe e be e swerwe ke tlala kudu gomme e be e sa nyake go abelana di jo tša yona le legotlo, eupša e be e ikwa e swanetše go mo fa se sengwe sa go ja. Gomme gateetee a hwetša leano le bohlale. O ile a nea setulo seo poleiting e bataletšego yeo legotlo le bego le sa kgone go ja go tšwa go yona ka baka la molomo wa yona o motelele. Phoko jwe e ile ya ja di jo tša yona ka moka gomme legotlo la modiidi la tšwa ka ntlong le ikwa le swerwe ke tlala kudu. Letšatšing le le latelago legotlo le ile la laletša phoko jwe go tla di jong tša mantšiboa. O be a swere hlapi gomme a dirile setšu se se bose. Ge phoko jwe e fihla, ya nkga di jo tše bose gomme ya kwa e swerwe ke tlala kudu. Ge setšu se se bose se fedile, legotlo le be le se nea ka gare ga nkgo e telele e tshesane. Kgogo e ile ya hwetša go le bonolo go ja di jo tše bose ka molomo wa yona o motelele, eupša phoko jwe ga se ya kgona go e ja gomme ya tšwa ka ntlong e ikwa e swerwe ke tlala kudu. Molaetša wa kanegelo: Re swanetše go swara ba bangwe ka tsela yeo re bego re tla nyaka gore ba re sware ka yona.

1. Ngwala baanegwathwadi mo kanegelong e? (2)

2. Naa phukob je e ile ya direla di jo kae? (2)

3. Kgogo e ile ya direla di jo ka gare ga eng le gore ke ka lebaka la eng? (2)

4. Naa molaetša wa kanegelo ke eng? (2)

5. Ke mang yoo a bego a nepile? Efa lebaka. (2)

Potšišo 4: Mongwalo

Kotare 3 Sepedi Leleme la Gae 2025	
Leina la morutwana	
Mphato	
Letšatšikgwedi	

Kopiša ditlhaka tše di latelago ka mothekhetho ka pukung ya gago ya mošomo wa ka phapošing. Diriša sekgoba se se nepagetšego magareng ga ditlhaka. Thoma mošomo wa go ngwala ka seatla ka

paterone ya CCCCCCCCCCCC o feleletše ka paterone ya

CCCCCCCCCCCC ka morago ga go kopiša ditlhaka ka motheketho.

S s A a T t P p

Ruburiki

Karolo	Meputso	Meputso ya morutwana
Morutwana o be a sa kgone go kopiša ditlhaka ka nepagalo ka pukung ya mošomo wa ka phapošing.	1 - 2	
Morutwana o be a ka kopiša ditlhaka tše nnyane fela eupša o swanetše go ela hloko kudu go bopa ditlhaka.	3 - 4	
Morutwana o be a ka kopiša bontši bja ditlhaka tše nnyane ka nepagalo ka diphoso tše dingwe tša go bopa ditlhaka.	5 - 6	
Morutwana o be a ka kopiša ditlhaka tše nnyane ka moka le tše dingwe tše kgolo le mantšu a mangwe a ela hloko ka nepo go bopega ga ditlhaka ka nepagalo.	7 - 8	
Moithuti o be a ka kopiša ditlhaka ka moka tše nnyane le tše kgolo gammogo le mantšu ka nepagalo ka sekgoba sa go bopa ditlhaka se se nepagetšego.	9 - 10	
Palomoka	10	

Potšišo 5: Go ngwala

Kotare 3 Sepedi Leleme la Gae 2025	
Leina la morutwana	
Mphato	
Letšatšikgwedi	

- a. Ngwala temana ya mafoko a ka bago bonyane hlano ka 'Motho yo a re thušago.' (Maphodisa, Barutiši, bo Rasetimamollo, Baoki, b jale le b jale). šomiša mantšu a le go ka mapokisaneng, gomme o šomiše le maswaodikga a maleba (khutlo, fegelwana, leswao la potšišo, leswao la makalo le tlhaka tše kgolo) ka mokgwa wo morutiši wa gago a tlo go kgona go bala se o se ngwadilego.

thušo	setšhaba	tšhoganetšo	bolokega	ruta
sireletša	setimamollo	nnete	sebeta	botho

Ruburiki

Karolo	Meputso	Meputso ya morutwana
Morutwana ga se a kgona go ngwala lefoko le ga e le ka le tee.	1 - 2	
Morutwana o ngwadile bonnyane lefoko le tee le le sa felelago.	3 - 4	
Morutwana o ngwadile bonnyane 2 - 3 ya mafoko a go felelela a šomiša maswaodikga a nepagetšego.	5 - 6	
Morutwana o ngwadile mafoko a 4 a šomiša maswaodikga a nepagetšego.	7 - 8	
Morutwana o ngwadile mafoko a 5 ao a hlamilwego botse šomiša maswaodikga a nepagetšego.	9 - 10	
PALOMOKA	10	

Kotare 3 Sepedi Leleme la Gae 2025	
Leina la morutwana	
Mphato	
Letšatšikgweedi	

b. Tšhomišo ya Polelo:

Ngwala bontšhi b ja mantšu a latelago.

(5)

Mogwapa	
monwana	
morwalo	
tsela	
b jaang	

PALOMOKA: 80 SEPEDI LELEME LA GAE MEMORANTAMO

MPHATO 2 KOTARA 3

MOŠOMO	POTŠIŠO	MEPUTSO
1 a	Bona ruburiki	5
b	Bona ruburiki	5
2 a	Maraka e tee go Karabo yeo e nepagetšego	2
b	tšhelete swaba tsela sebapadišwa	4
c	pula gaša rwala bjang Ix Maraka e tee go Karabo yeo e nepagetšego	4
e	1. lwala 2. rweša 3. monwana 4. bjala 5. šwaba 6. swarela 7. hwelela 8. fšega 9. kwata 10. letwadi	10
f	Bakgalab je ba hweditse kota e kgolo e tuka mollo. Maraka e tee go Karabo yeo e nepagetšego	10
3 a	Bona ruburiki	5
b	1. phukub je, kgogo le legotlo. 2, O ile a nea di jo tšeo ka poleiting ya sephaphathi gore legotlo le se kgone go ja. (amogela karabo e nngwe le e nngwe)	10

	3. O ile a direla di jo ka gare ga nkgo ye telele ye tshesane gore phoko jwe e se kgone go ja. (Amogela lebaka lef e goba lef e la maleba. 4. Re swanetše go swara ba bangwe ka tsela yeo re nyakago go swarwa ka yona. 5. Ga go na motho, ka gobane diphošo tše pedi ga di dire tokelo.	
4	Bona ruburiki	10
5a	Bona ruburiki	10
b	megwapa menwana merwalo mitsela bjang	5